

Ohannes Kılıçdağı: Mahçupyan'ın danışmanlığı

Posted on 30/10/2014

Malumunuz olduğu üzere Etyen Mahçupyan 'Başbakanlık Başdanışmanı' sıfatını kazandı. Mahçupyan'a yapılan eleştiriler ayrıca tartışılabilir, ki bunların haklılık payı büyük, fakat ben kendisinin başdanışman olmasını, faydalı olma ihtimali olan bir gelişme olarak görüyorum. Nihayetinde, Türk ve Müslüman olmayan biri bu makama getirilmiştir. Bundan yola çıkarak demokrasimizin ne kadar geliştiğini falan anlatacak değilim fakat bu atamanın, en azından muhafazakâr tabana vereceği mesaj açısından olumlu sonuçları olabilir. Doğrusu, bunun belli bir 'performans'ın karşılığında kazanılmış bir mevki olup olmamasıyla da çok ilgilenmiyorum. Bence daha önemli olan, onun bundan sonraki performansıdır. Zira Mahçupyan için, 'dışarıdan biri' olarak, üçüncü çoğul şahıs kullanarak yazı yazmak bence artık o kadar kolay ve kabul edilebilir değil. Artık doğrudan değilse bile dolaylı olarak sorumlu bir konumdadır. Benim anlayışıma göre, danışman, sorulunca konuşan bir otomat değildir; yanlış yapılan/giden işleri failine belirtmekle yükümlüdür. Mahçupyan, artık, özellikle öteden beri ilgilendiği, kafa yorduğu demokratikleşme meselelerinde gördüğü yanlışları en etkili icra makamındaki kişiye doğrudan ve resmen iletme şansına sahiptir. (Gerçi memlekette icra makamlarının etki ve yetkileri şu anda biraz karışık ama o başka konu.) Evet, bunu o da, başkaları da şimdiye kadar yapageldiler zaten. Fakat artık danışman olarak bu konudaki gidişatı etkileyebilmelidir, aksi takdirde sözü umursanmayan bir danışmanın, takdir edersiniz ki, danışman olarak kalmasında bir mana olmaz. Zaten, kendisi de etki meselesinin önemli olduğunu söylüyor.

Onun katkısını bekleyen bir başka konu da, Hrant Dink davasıdır. Gerçi bir süre önce internethaber sitesine verdiği bir röportajda bu davayı önemsemediğini, çünkü belli bir noktanın ötesine gidileceğine inanmadığını, bu davanın çözülememesini devletin bir utancı

olarak tanımlamayı ve bu utancı devletin yüzüne vurmayı tercih ettiğini söylemişti. “Bu dava devletin namus davasıdır” diyor; “Ben devletin şapkasını önüne koyarak, vicdaniyla başbaşa kalarak çözmesini, çözemiyorsa da çözememe halini ömür boyu taşımasını istiyorum”, “O zaman bunu tamamen devlete yık, bütün utancıyla, sorumluluğuyla, vicdaniyla başbaşa kalsaydı” diyor. Devleti, ‘vicdan’, ‘ömür’, ‘şapkayı önüne koymak’ gibi insana/bireye ait kategoriler üzerinden değerlendirmek, onu utanan bir organizma olarak düşünmek ne kadar yerindedir, tartışılır. Devletlerin utanmaları sıkılmaları olsaydı, ‘çözememe halleri’ni dert etselerdi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin utançtan kendini feshetmesi gerekirdi. Zira kuruluşu ve devamı bu kadar çözülememiş cinayet üzerine kurulu bir devletten bahsediyoruz. Dolayısıyla aslolan, devletlerin utanmalarını beklemek değil, mücadeledir. Öte yandan, şüpheli olmakla birlikte, bürokratların ve siyasetçilerin, insan olmalarından mütevellit, vicdanlarından ve utanma duygularından bahsedilebilir. Artık Mahçupyan da bu insanların vicdanlarını etkileyebilmek için daha etkili bir konumdadır.

Böyle davalarda ‘sonuna kadar gitmek’, şüphesiz, çok önemlidir fakat “Sonuna kadar gidemiyorsak yapılacak bütün diğer her şey manasız ve sonuçsuzdur” diye düşünülmemeli. Hrant Dink cinayeti gibi cinayetler devlet geleneğidir ve bunu mümkün kılan unsurlardan biri de, alt kademelerdekilerin, üsttekiler tarafından her daim korunacaklarını bilmeleridir. Söz konusu olan, bir koruma zinciridir ve bu sistemin temeli olan ‘Memurun Muhakematı Hakkında Muvakkat (geçici) Kanun’un ne 1914 tarihli olması, ne de İttihat Terakki eliyle çıkarılmış olması tesadüftür. Acaba İT bu kanunu neden ve niye 1914’te çıkarmıştır, onun cevabını da size bırakıyorum. (Geçici diye çıkardıkları kanun 1999’a kadar yani 85 sene yürürlükte kaldı.) Yani, cinayet işleyen, işleyen devlet memurlarının devlet tarafından korunması, İttihat Terakki’den gelen, devletin kodlarına işlemiş bir reflekstir. Bu zincirin kırılması için, en alt kademedekilerin bile, misal bir polis memurunun veya istihbarat elemanının, ciddi ceza alması çok önemlidir. Bu zincirin herhangi bir halkasındaki birinin riski hissetmesi, bu cinayet geleneğinin sekteye uğraması demektir. Yani böyle bir cinayette alt kademedekilerin korunamayacaklarına dair bir emsal olması, bundan sonra bu cinayetleri bir nebze de olsa zorlaştıracığından, peşinden gidilmesi gereken bir hedeftir.

Örneğin, Erhan Tuncel'in bu davada bu kadar kollanması boşuna değildir; bu mekanizmanın üst aktörleri onu 'yedirmemek' için elinden geleni yapıyor, çünkü biliyor ki bu mesele Erhan Tuncel meselesi değildir. Şimdi Erhan Tuncel'i yedirirsen yarın başka Erhan Tuncel bulman zorlaşır. Aynı sebeplerle, dokuz kamu görevlisi hakkında soruşturma kararının nihayet verilmiş olması da önemlidir ve takipçisi olmak gerekir.

Velhasıl, Mahcupyan'ın bu davayla ilgilenmemek gibi bir 'lüks'ü, bana kalırsa, artık yok. Pankartla mahkeme kapısında beklemeyi etkisiz ve anlamsız bulabilir. Belki gerçekten de onun izlediği yol daha etkilidir. Göreceğiz.

Kaynak: Agos.com.tr